

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IG.	
Érkezett:	2011 NOV 22
Érk. azonosító:	13880

Pagony Barlangkutató
Csoport
1025 Budapest, Pusztaszeri út 5/a

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG Budapest	
Iktatás időpontja: 2011 NOV 22	Mellékletek:
Iktatókönyv sorszáma: alszáma: 315 / 1 / 2011.	
Előirat száma:	Ugyintéző: Fehér K.

1029
1724

2022.

Tárgy: zárójelentés
Hiv. sz.: KTVF 16286-2/2007.

Füri András úr
igazgató
Duna-IPoly Nemzeti Park
Igazgatóság
Budapest

Tisztelt Igazgató Úr!

A hivatkozott számon kutatásainkat engedélyező határozat előírásának megfelelően az mellékelem a 2007-2011. évi tevékenységünk zárójelentését.

Tájékoztatom, hogy kérelemmel fordultunk a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséghez kutatásai engedélyünk meghosszabbítására a 2012-2016 közötti időszakra. Az engedély megadásához szíves támogatását kérem.

Budapest, 2011. november 12.

Üdvözlettel:

Fehér Katalin
Fehér Katalin
kutatásvezető

Tárgy: zárójelentés
Hiv. sz.: 16286-2/2007.

Zárójelentés

a Szemlő-hegyi-barlangban 2007-2011. között végzett vízkémiai vizsgálatokról

A barlang beszivárgó vizeinek minőségét 1987 óta vizsgáljuk. A felszín beépítettsége indokoltá teszi a karszt védelmében a külső antropogén szennyező hatások nyomkövetését.

A nyolc mintavételi pont helye nem változott az előző évekhez képest. A mintavevő edényekben állandó vízcserét biztosítottunk, hogy a vizsgálathoz szükséges vízmennyiség a legfrissebb legyen. Ebben az időszakban 28 alkalommal történt mintavétel és 216 mintát elemeztünk.

www.termeszetvedelem.hu

Az elemzéseket az ELTE FFI Környezet- és Tájföldrajzi Tanszékének laboratóriumában végeztük a MSZ Ivóvíz Szabvány előírásai szerint 16 paramétert vizsgálva.

A mintavételi pontok rövid jellemzése:

Ferencvárosi-terem

A vizsgált időszakban a mért paraméterek koncentrációjának csökkenése tapasztalható. Ez alól a szulfát (ami enyhe növekedést mutat) és a hidrogén-karbonát kivétel. A nitrát medián értéke 181,1 mg/l és a foszfát jelenléte továbbra is a külső szennyezést jelzi.

Pettyes-folyosó

A nyolc mintavételi pont közül itt tapasztaltuk a legmagasabb fajlagos vezetőképességet (2060 $\mu\text{S}/\text{cm}$). A legtöbb paraméter itt is csökkenő tendenciát mutat. Az amúgy is magas értékű szulfát és a nitrát értéke viszont (medián 336,7 mg/l, ill. 273,2 mg/l) tovább növekszik.

Akna után 10 m

A legtisztább mérőpont, itt mértük a legkisebb ion-koncentrációkat. Antropogén szennyezés hatása nem mutatható ki.

Agyagos-folyosó

A vizsgált paraméterek értékei folyamatosan csökkennek. A nitrát 50 mg/l, a vezetőképesség 1000 $\mu\text{S}/\text{cm}$ alatti értékeket mutatott 2011-ben.

Örvény-folyosó

Erősen szennyezett mérőpont. A klorid és a nitrát folyamatosan emelkedett, 2011-ben meghaladták a 200 mg/l-es értéket. A nátrium és a hidrogén-karbonát kivételével a többi paraméter is növekvő tendenciát mutat. A foszfát 1,92 mg/l-es medián értéke a közcsatorna hibájára utal.

Óriás-folyosó

A nitrát medián értéke 100,7 mg/l, a kloridé 113,4 mg/l, a fajlagos vezetőképesség 1065 $\mu\text{S}/\text{cm}$, 5 év alatt nem tapasztaltunk jelentős változást. A nátrium értéke csökkent, míg a szulfáté növekedett. A foszfát 0,97 mg/l-es medián értéke a kommunális szennyezést valószínűsíti.

Halál-szakasz

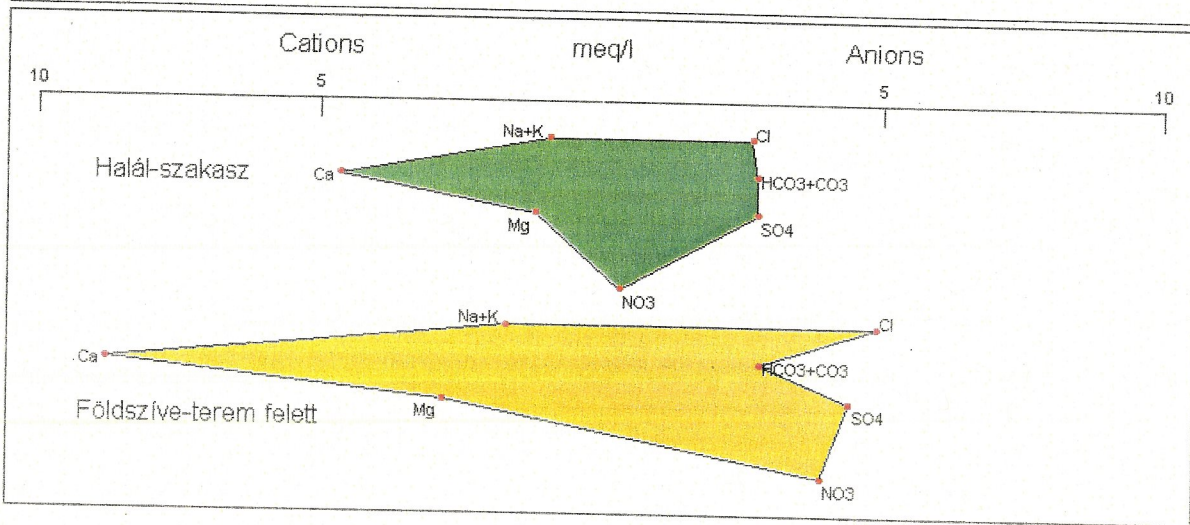
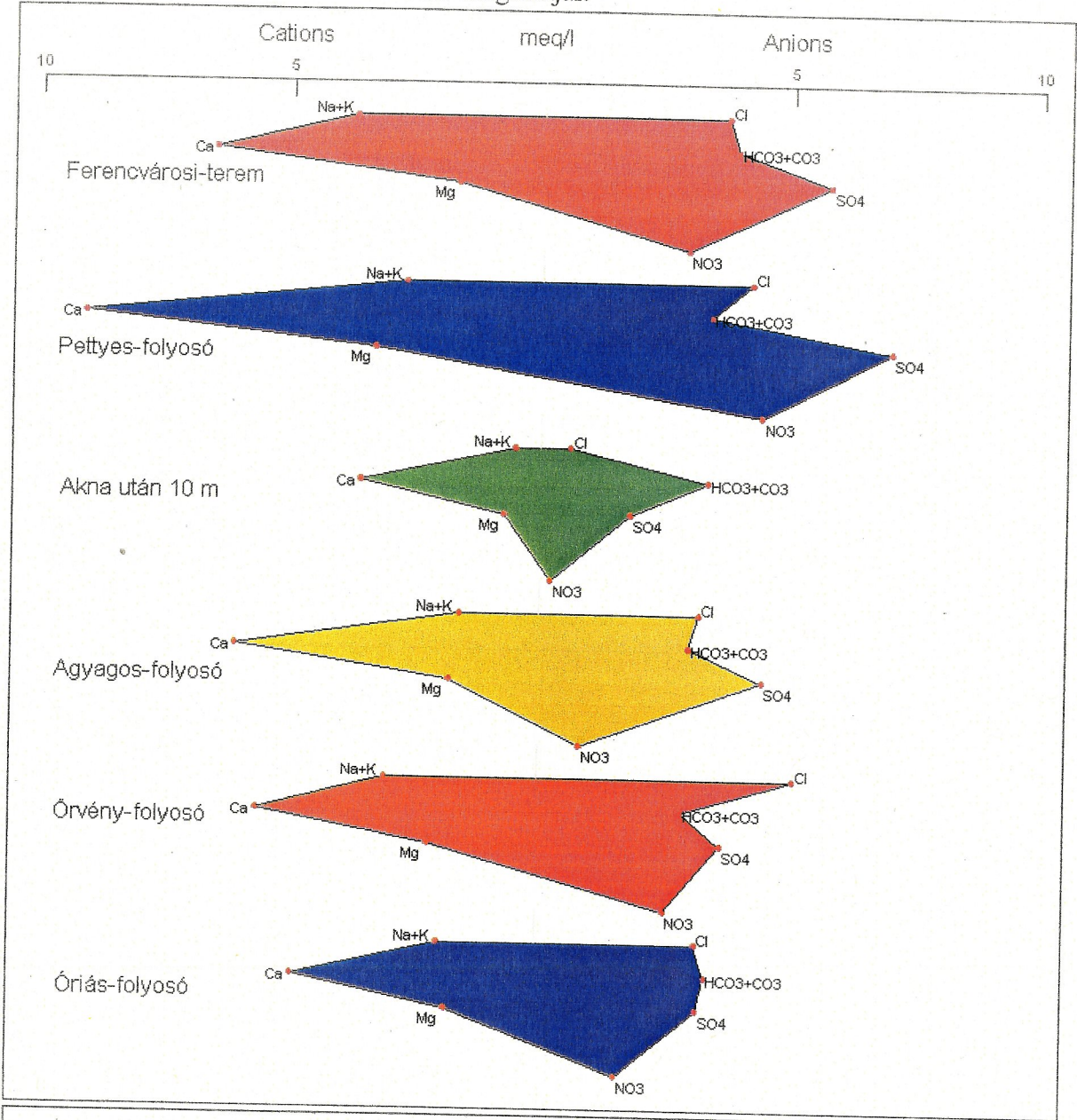
A klorid kismértékű emelkedést mutatott az időszak elején (80 mg/l-ről 100 mg/l-re változott), majd a 94,9 mg/l-es mediánérték körül mozgott. A nitrát-koncentráció alacsony (medián 20,6 mg/l), nem változik.

Földszíve-terem felett

Az Örvény-folyosó mérőpontjában tapasztaltakhoz hasonlóan a legtöbb paraméternél emelkedő értékeket tapasztaltunk. A fajlagos vezetőképesség növekedett: 1431-ről 1708 $\mu\text{S}/\text{cm}$ értékre; a klorid 131,2-ről 226,9 mg/l-re, a nitrát 148,3-ről 266,0 mg/l-re emelkedett. A nátrium értéke csökkent.

A hidrogénkarbonát évszakos periodicitást mutatott a vegetációs időszak függvényében az összes mérőponton.

A mérőpontok medián-értékeinek stiff-diagramjai:

A diagramok jól szemléltetik, hogy az Akna után 10 m-re és a Halál-szakaszon lévő mérőhelyeknél tapasztalható a legalacsonyabb ionkoncentráció, ezeken a pontokon a legkisebb a felszíni eredetű szennyeződés. A legszennyezettebb a Pettyes-folyosó és a „Földszíve-terem felett” nevű pont, majd a Ferencvárosi-terem, az Örvény-folyosó és az Óriás-folyosó következik.

Összefoglalva megállapítható, hogy a mérőhelyek többségén szennyezett a barlangba beszivárgó víz. Két ponton tapasztalható a mért koncentrációk csökkenése, egynél stagnálás mutatható ki, míg két, korábban is magas koncentrációkkal jellemzett ponton a szennyezés tovább növekedett.

Publikációk:

- FEHÉR, K. – KISS, K.* 2009 The effect of surface contamination on the karst in the example of the Szemlő-hegy Cave (Buda Hills), based on the measurement data of dripping waters from 1987 to 2008, 17th International Karstological School, Postojna, Slovenia
- FEHÉR K.* 2009. A Rózsadombi-termálkarszt szennyeződés-veszélyeztetettségi vizsgálata. Diplomamunka, Budapest. ISBN 978-963-06-7311-2.
- FEHÉR K.–KISS K.–KOVÁCS J.–KISS A.* 2009. Beszivárgás vizsgálatok a Rózsadombi-termálkarszton. Karsztfelődés XIV, Szombathely. Pp 45-55.
- FEHÉR K.* 2011. Újabb adatok a budai termálkarszt beszivárgó vizeinek minőségéről. Karsztfelődés XVI, Szombathely.

Budapest, 2011. november 12.

Fehér Katalin
Kutatásvezető

Szemlő-hegyi-barlang beszivárgó vizeinek minősége 2007-2011. között

Dátum	pH	Vezkép	Lúgosság	Összes keménység	Állandó	HCO ₃	Ca	Mg	Cl	NO ₃	NO ₂	NH ₄	PO ₄	SO ₄	K	Na
		μS/cm	mgeé/l	mgeé/l	mgeé/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l

Ferencvárosi-terem

minimum	7,5	1362	2,4	7,1	2,8	146,40	112,95	15,06	81,535	125,8	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	114,9	2,5	62,7
maximum	8,1	2170	4,9	10,8	6,7	298,50	174,35	32,06	297,78	220,6	mh.alatt	mh.alatt	0,72	347,1	7,5	177,2
medián	7,8	1589	3,9	8,4	4,1	236,50	131,17	20,67	131,165	181,1	mh.alatt	mh.alatt	0,62	275,8	3,0	84,6

Pettyes-terem

minimum	7,3	1529	2,5	10,3	7,1	152,5	158,3	29,2	85,1	172,2	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	160,7	2,3	8,6
maximum	8,0	2060	4,0	15,9	12,3	242,1	238,5	48,6	202,0	379,8	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	476,4	7,1	123,4
medián	7,8	1763	3,4	12,4	9,1	207,4	182,7	40,5	148,6	273,2	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	336,7	3,1	61,0

Akna után 10 m

minimum	7,5	487	2,6	3,9	0,5	158,6	61,9	5,5	7,1	8,2	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	51,1	3,7	6,2
maximum	8,1	566	3,8	5,0	1,9	230,9	82,5	14,3	43,4	19,5	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	128,5	8,9	22,1
medián	7,9	522	3,3	4,3	1,0	204,3	72,4	8,8	21,3	12,9	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	86,8	4,4	8,9

Agyagos-folyosó

minimum	7,4	580	1,8	4,6	1,0	109,8	71,1	12,2	35,5	14,9	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	73,1	0,6	12,0
maximum	7,8	1425	3,6	9,3	6,7	219,6	147,4	27,6	221,8	75,9	0,50	mh.alatt	mh.alatt	311,7	4,0	90,0
medián	7,6	1079	3,0	7,8	4,5	183,0	122,2	21,9	113,4	51,2	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	214,0	1,3	36,2

Örvény-folyosó

minimum	7,4	1027	2,3	6,1	3,7	140,3	90,2	19,5	106,4	89,3	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	92,1	4,5	53,2
maximum	7,9	1766	3,4	9,6	6,4	208,3	140,3	34,0	265,9	315,0	0,38	mh.alatt	2,27	234,2	15,2	103,2
medián	7,7	1400	2,9	7,9	4,8	175,7	113,0	26,6	180,8	159,0	mh.alatt	mh.alatt	1,92	176,8	5,9	67,2

Dátum	pH	Vezkép	Lúgosság	Összes keménység	Állandó	HCO ₃	Ca	Mg	Cl	NO ₃	NO ₂	NH ₄	PO ₄	SO ₄	K	Na
		μS/cm	mgeé/l	mgeé/l	mgeé/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l

Óriás-folyosó

minimum	7,5	914	2,4	6,0	2,2	146,4	88,4	16,2	74,4	48,1	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	69,9	5,0	27,8
maximum	8,1	1428	4,1	8,7	5,3	250,8	130,3	26,8	204,0	154,4	mh.alatt	mh.alatt	2,27	229,6	15,4	128,9
medián	7,8	1065	3,4	6,6	3,5	207,4	98,2	21,9	113,4	100,7	mh.alatt	mh.alatt	0,97	155,4	6,0	42,0

Halál-szakasz

minimum	7,4	751	2,0	5,2	2,5	122,0	82,1	10,9	82,0	18,5	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	94,7	2,0	15,4
maximum	7,9	907	3,1	7,7	4,7	189,8	104,1	32,8	99,3	23,0	1,18	mh.alatt	mh.alatt	180,8	4,6	36,5
medián	7,7	797	2,8	5,9	3,2	169,9	93,6	14,3	94,9	20,6	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	133,8	2,3	20,1

Földszíve-terem felett

minimum	7,4	1431	1,9	8,6	5,6	115,9	137,5	21,5	131,2	148,3	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	98,9	1,1	29,6
maximum	8,0	1708	3,4	13,4	10,1	207,7	204,4	40,5	226,9	266,0	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	347,1	3,2	84,6
medián	7,7	1543	2,8	11,6	9,0	172,7	176,5	34,3	173,7	243,0	mh.alatt	mh.alatt	mh.alatt	211,8	1,6	37,9

mh.alatt=mérési
határ alatt

ANTEUS Mikrobiológiai Barlangkutató Csoport

A 2007-es évben 9 leszállás alkalmával a kiépített szakasz 3 mintavételi pontján, a terápia időtartama alatt (1.,2., 3. ábra), 1 ponton az orvosi szoba, és 3 alkalommal a 4. ábrán látható mintavételi pontokon mintáztuk az Agyagos- folyosó levegőjét.

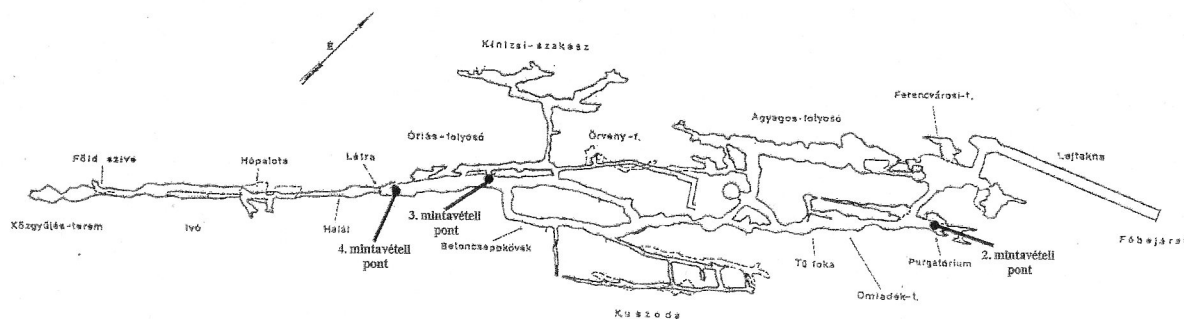
A 2008-es évben 10 leszállás alkalmával a kiépített szakasz 3 mintavételi pontján, a terápia időtartama alatt (1.,2., 3. ábra), 1 ponton az orvosi szoba, és 4 alkalommal a 4. ábrán látható mintavételi pontokon mintáztuk az Agyagos- folyosó levegőjét.

A 2009-es évben 14 leszállás alkalmával a kiépített szakasz 3 mintavételi pontján, a terápia időtartama alatt 1 ponton az orvosi szoba, és 6 alkalommal 3 mintavételi pontokon mintáztuk az Agyagos- folyosó levegőjét. A mintavételi pontok megegyeznek a 2008-as mintavételi pontokkal.

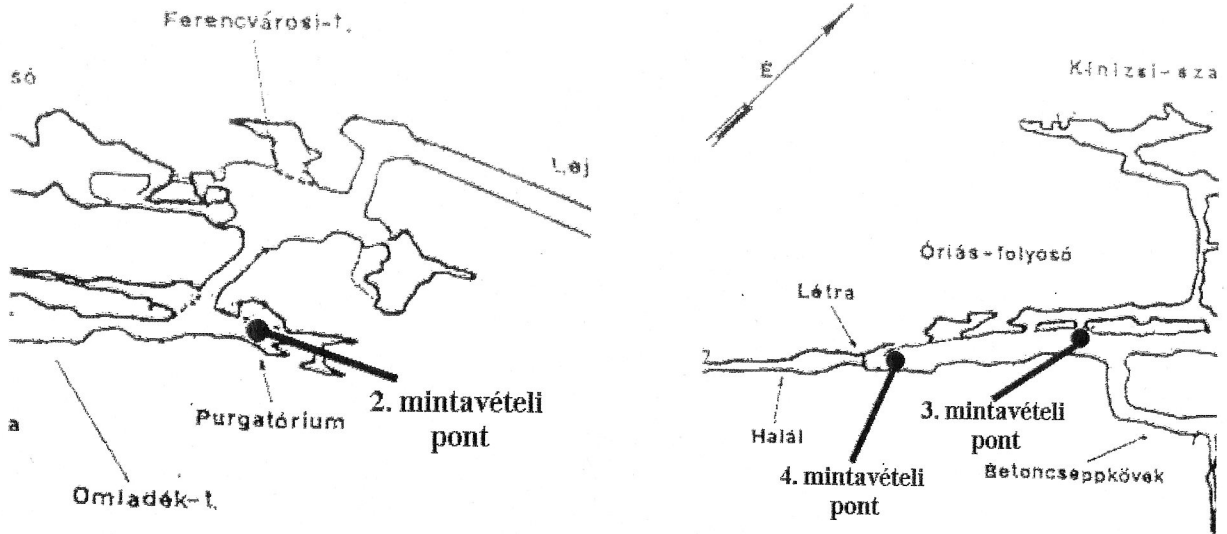
A 2010-es évben 10 leszállás alkalmával a kiépített szakasz 3 mintavételi pontján, a terápia időtartama alatt (1.,2., 3. ábra), 1 ponton az orvosi szoba, és 2 alkalommal a 4. ábrán látható mintavételi pontokon mintáztuk az Agyagos- folyosó levegőjét.

A 2011-es évben eddig 5 leszállás alkalmával a kiépített szakasz 3 mintavételi pontján, a terápia időtartama alatt (1.,2., 3. ábra), 1 ponton az orvosi szoba, és 1 alkalommal a 4. ábrán látható mintavételi pontokon mintáztuk az Agyagos- folyosó levegőjét.

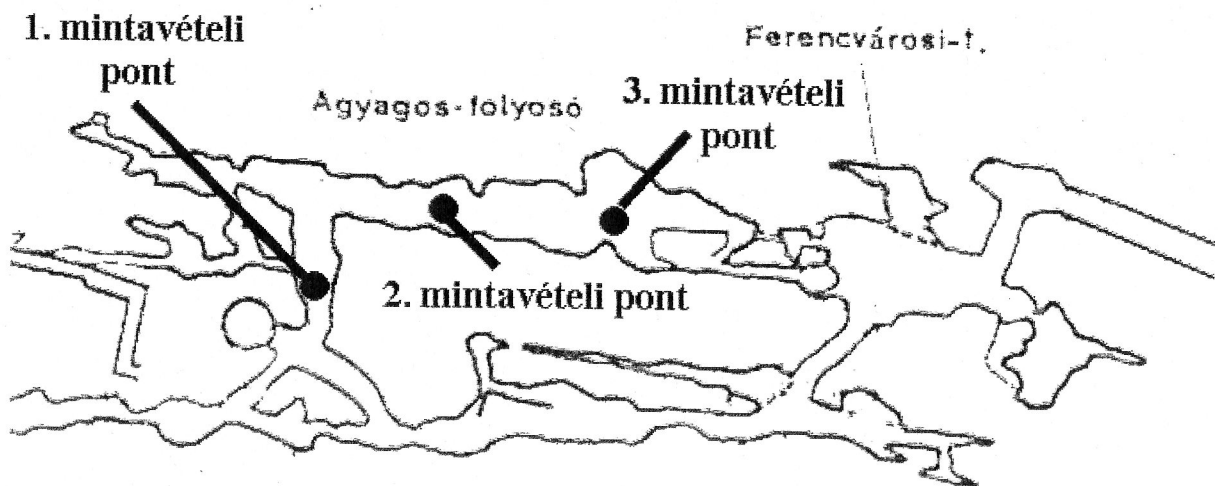
A Szemlőhegyi-barlangban végzett levegőmikrobiológiai vizsgálatok mintavételi pontjai:

1. ábra: Mintavételi pontok a Szemlőhegyi-barlang kiépített szakaszán

2.-3. ábra: A kiépített szakaszon lévő mintavételi pontok kinagyított képe

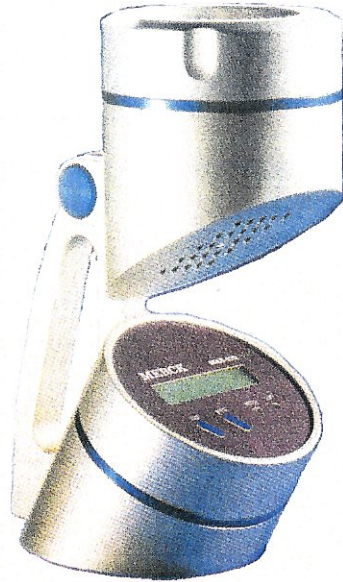

4. ábra: Mintavételi pontok az Agyagos folyosó területén

A minták vétele és feldolgozása:

Levegőmintavétel:

MERCK MAS-100-as mikrobiológiai levegő mintavevő berendezéssel kb. 1 méter magasságban véres agar táptalajra 100-100 liter levegő ütköztetésével történt.(1).

MAS-100-as levegő mintavevő berendezés

A minták feldolgozása:

A mintákat a laboratóriumba szállítás utáni feldolgozása a Klinikai és Járványügyi Bakteriológia Kézikönyv (1) V.3.3.1. fejezete alapján történt.

Az egyes izolátumok vizsgálatát és meghatározásukat a Klinikai és Járványügyi Bakteriológia Kézikönyv (1), Topley & Wilson's Microbiology and Microbial Infections (2), Prokaryotes (3) alapján végeztük. Az egyes izolátumok pontos identifikálásához a hagyományos biokémiai vizsgálati módszereken kívül *api GN*, *api 50 CHS*, *api 50 CHB* identifikáló kytteket és az *ATB* - automata bakteriológiai identifikáló berendezést is alkalmaztuk.

Eredmények:

A csepegő vizek minden alaklommal tisztának bizonyultak. Ezen mintákból baktérium nem, vagy csak igen kis számban tenyésztett ki.

Kórokozó baktériumokat, ill. fekál-indikátor szervezeteket nem tudtunk kimutatni egyetlen mintából sem.

A legkevesebb baktériumszámot minden esetben a 2. mintavételi ponton, a Purgatórium-nál, míg a legmagasabb értékeket a 3. pontnál, az Oriás-folyosói lépcső tetejénél kaptuk.

A legmagasabb érték is azonban kevesebb volt, mint 100 CFU/100 liter levegő.

Jelentős évszaki ingadozást a baktériumszámok alakulásában nem észleltünk. Kiugró értékeket a vizsgált időszakban nem tapasztaltunk.

A legnagyobb számban *Micrococcus* és *Bacillus* genusba tartozó baktériumok tenyésztettek ki. Kevés számban izoláltunk *Alcaligenes*, *Chromobacterium* és *Staphylococcus Coagulase-negatív*, valamint *Pseudomonas* specioseket.

Jelenleg 32 baktérium izolátum részletes identifikálása van folyamatban.

A barlang levegőjéből kórokozó baktériumot, ill. egyértelműen a légutakból származó baktériumokat kimutatni egyetlen esetben sem tudtunk. A rendelő levegőjéből ezen mikróbák - csekély számban ugyan, de szinte mindig megtalálhatóak voltak.

Legionellát egyetlen mintából sem tudtunk kimutatni.

A levegő gombaelem-száma igen alacsony volt.

Vizsgálataink eredményeképpen megállapítható, hogy a Szemlő-hegyi-barlang általunk vizsgált szakaszai levegőjének az öntisztulási képessége, és így a higiénés-mikrobiológiai állapota az előző évekhez hasonlóan 2010-ben is kiváló volt.

Budapest, 2011. 11. 03.

Bognár Csaba
járványügyi és klinikai bakteriológus
ANTEUS Mikrobiológiai Barlangkutató Csoport

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IG.	
Érkezett:	2011 NOV 22.
Érk. azonosító:	13871

**Pagony Barlangkutató
Csoport**
1025 Budapest, Pusztaszeri út 5/a

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG Budapest	
Iktatás időpontja:	2011 NOV 22.
Mellékletek:	
Iktatókönyv sorszáma:	914/1/2011 SC
alszáma:	
Előirat száma:	Ugyintéző: Fehér K.

Tárgy: zárójelentés
Hiv. sz.: 16279-2/2007.

Füri András úr
igazgató
Duna-Ipoly Nemzeti Park
Igazgatóság
Budapest

Tisztelt Igazgató Úr!

A Pagony Barlangkutató Csoport 2007 és 2011 között a Mátyás-hegy Keleti-kőfejtőjében folytatta feltáró kutatását a Barit-barlangban és a 15. sz. barlangban. Technikai- és létszám-problémák miatt évenként csak 4-5 kutatónapot tudtunk tartani, ezalatt jelentős energiát és időt fordítottunk arra, hogy a feltárás során kibontott kitöltést ne a barlangjáratokban halmozzuk fel. A továbbjutás szempontjából sikerrel biztató Róka-ági végpont olyan szűk, hogy az előrejutás csak talpszint-süllyesztéssel valósulhat meg, vagyis a kitermelt kitöltésanyag bár nagy mennyiségű, de még nem az érdemi előrehaladást szolgálja.

A 15-ös számú (Söntés-) barlangban technikai problémák miatt idén nem tudtunk érdemi munkát folytatni. Az öt éves időszak alatt nem tudtuk áttörni a kutatott végponton lévő kemény kalcitkitöltést, ill. a hasadék irányában a szálkő beszűkülését tapasztaltuk.

Tájékoztatom, hogy kérelemmel fordultunk a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséghez kutatásai engedélyünk meghosszabbítására a 2012-2016 közötti időszakra. Az engedély megadásához szíves támogatását kérem.

Budapest, 2011. november 12.

Üdvözlettel:

Fehér Katalin
Fehér Katalin
kutatásvezető

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IG.	
Érkezett:	2012 FEBR 16.
Érk. azonosító:	1255

**Pagony Barlangkutató
Csoport**
1025 Budapest, Pusztaszeri út 5/a

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG Budapest	
2012 FEBR 16.	Mellékletek:
1077/2012.	
9/13/2011	Ugyintéző: Juhász K.

L. D. u. / 6

Tárgy: kutatási jelentés
Hiv. sz.: KTVF 42571-2/2009.

Füri András úr
igazgató
Duna-Ipoly Nemzeti Park
Igazgatóság
Budapest

L. S. G.
febr. 20

Tisztelt Igazgató Úr!

A hivatkozott számon kutatásainkat engedélyező határozat előírásának megfelelően az alábbiakban adok jelentést 2011. évi tevékenységünkről:

2011-ben a mind a Mátyás-hegyi-, mind a Ferenc-hegyi-barlangban 7 alkalommal vettünk vízmintát a beszivárgó vizekből a vízkémiai vizsgálatokhoz. A minták elemzését az ELTE TTK Környezet- és Tájföldrajzi Tanszékének laboratóriumában végeztük a MSZ előírásai alapján. A vizsgált paraméterek: pH, fajlagos vezetőképesség, kalcium-, magnézium-, nátrium-, kálium-, hidrogénkarbonát-, klorid-, szulfát-, nitrát-, nitrit-, ammónium- és ortofoszfát-ion.

A mintavételi pontok: Mátyás-hegyi-barlang – Természetbarát-folyosó bejárati zónája, Sírödör, Cselédlépcső, Tó járat, T-folyosó, Sárdagasztó, Opera

Ferenc-hegyi-barlang – Kupola-terem, Kettős-delta, Csiga, Csepegő-vizek terme észak, Csepegő-vizek terme dél, Törekvés útja

Az eredmények feldolgozása még folyik.

Mellékelem a mikrobiológiai kutatások jelentését.

Budapest, 2012. február 7.

Üdvözlettel:

Fehér Katalin
Fehér Katalin
kutatásvezető

ANTEUS

Mikrobiológiai Barlangkutató Csoport

A Mátyás-hegyi-barlangban végzett bakteriológiai vizsgálatok

2011.-es évben 29 leszállás során végeztünk mikrobiológiai vizsgálatokat a Mátyás-hegyi-barlangba,

A vizsgálatok leírása:

Levegő vizsgálatok: A barlangi levegő baktériumtartalmának vizsgálata.

Levegőmikrobiológiai mintavétel tárgyévben is Merck Mass 100-as levegőmintavevő berendezéssel, véres –agarra és *Legionella* kimutatása céljából CYE-GVPN -agarra történt. A mintákat a laboratóriumba szállítás utáni feldolgozása a Klinikai és Járványügyi Bakteriológia Kézikönyv (1) V.3.3.1. fejezete alapján történt.

Az egyes izolátumok vizsgálatát és meghatározásukat a Klinikai és Járványügyi Bakteriológia Kézikönyv Topley & Wilson's Microbiology and Microbial Infections Prokaryotes alapján végeztük. Az egyes izolátumok pontos identifikálásához a hagyományos biokémiai vizsgálati módszereken kívül *api GN*, *api 50 CHS*, *api 50 CHB* identifikáló kytteket és az *ATB* - automata bakteriológiai identifikáló berendezést is alkalmaztuk.

Mintavételi pontjaink az alábbi helyeken voltak:

1. Ebédlő
2. Nagy-terem
3. Színház-terem
4. Elefánt
5. Sóhajok hídjá

Eredmények

Mintavétel	CFU/100 liter levegő				
	Ebédülő	Nagy-terem	Színház-terem	Elefánt	Sóhajok hídjá
1.	11	23	35	33	12
2.	28	41	30	25	33
3.	36	27	45	29	51
4.	36	28	28	30	25
5.	29	30	39	28	36
6.	28	39	51	18	41
7.	36	35	36	35	39
8.	37	36	42	26	29
9.	29	34	45	39	33
10.	32	36	43	47	30
11.	38	38	35	28	39
12.	22	40	52	39	35
13.	36	29	39	27	36
14.	11	30	39	42	36
15.	10	37	38	65	38
16.	39	29	52	33	39
17.	40	28	50	53	34
18.	33	31	42	28	35
19.	19	29	35	33	37
20.	35	35	37	27	29
21.	36	32	40	30	28
22.	33	33	33	29	25
23.	30	36	36	28	43
24.	32	34	50	39	35
25.	39	32	35	45	35
26.	29	31	39	23	26
27.	35	35	42	40	41
28.	27	39	41	40	28
29.	35	38	35	39	24

CFU = Colony Forming Unit = 36telepképző egység

A Barlang levegője a mintavételi pontokon nem tartalmazott jelentős mennyiségű baktériumot.

A z elmúlt évihez hasonlóan a fonalgomba (penész) szám is viszonylag alacsony volt. Egyetlen mintából sem tudtunk idén sem kórokozó baktériumot kimutatni.

A mintákból izolált baktériumok döntő többsége a *Micrococcus* és a *Bacillus* genusba tartozott. Emellett kimutattunk *Pseudomonas fluorescens*, *Alcaligenes faecalis*, és *Staphylococcus* Coaguláz-negatív. Baktériumokat, valamint néhány esetben *Nocardia*-t és *Chromobacterium violaceum*-ot is.

Budapest, 2012. 02. 07.

Bognár Csaba
mikrobiológus